

Влада
Републике
Србије

Стратегија за смањење сиромаштва (ССС) у Србији представља средњорочни развојни оквир усмерен на смањење кључних облика сиромаштва, стварањем материјалних и других предуслова, као и дјурањем шанси сваком да обезбеди егзистенцију себи и својој породици. СССР нуди анализу узрока, карактеристика и профила сиромаштва у Србији, као и главне стратегијске смернице за њихово ошклањање у наредним годинама. Влада Србије је оидређена за привредни раст и развој због чега су и активности у оквиру СССР усмерене ка привредном развоју и расту, сиречавању појаве новог сиромаштва и на брижу о традиционално сиромашним групама. Коначна верзија СССР је усвојена 16. октобра 2003, а 17. фебруара 2005. Влада је овластила њошпредседника Владе да је редовно информира о процесу имплементације Стратегије, у сарадњи са Тимом за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва.

МИРКО ЦВЕТКОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

За друштво солидарности и једнаких могућности

Србија је данас, пуних осам година од почетка реформи и демократске транзиције, праведнија и боља земља која тежи друштвеној и економској интеграцији у Европску унију и регион. Одликује је стабилно демократско друштво са отвореном тржишном привредом. Осим тога, Србија је земља која је протеклих година у знатној мери побољшала животни стандард грађана и у односу на 2002. годину упала смањила број сиромашних. Иако су реформе могле да буду брже, ово су свакако охрабрујући резултати.

Међутим, иако сви грађани Србије имају једнако право на запослење, образовање, социјалну и здравствену заштиту, у пракси то није увек случај. Држава је осмислила бројне мере за подршку грађанима који нису у стању да остваре право на пристојан живот. Ипак, још увек око пола милиона наших суграђана живи у апсолутном сиромаштву, а један велики део наших грађана налази се по квалитету живота незнатно изнад саме линије сиромаштва. Узимајући у обзир утицај светске финансијске кризе на општи развој друштва, опасност од повећања броја сиромашних је у многоме већа.

Као одговор на ове изазове Влада Србије је усвојила пакет економских мера за борбу против утицаја светске финансијске кризе. За успешну реализацију мера неопходно је јединство свих кључних институција система, као и осталих релевантних субјеката који имају моћ одлучивања. Осим тога, успешна реализација мера за ублажавање ефеката економске кризе могућа је уколико предложене мере буду прихваћене од стране грађана Србије. Имајући у виду да дубина економске кризе још није позната на глобалном ни-

воу, а још мање се зна на које све сегменте српске привреде ће утицати, неопходно је да се ефекти континуирано прате и да се брзо и на одговарајући начин реагује на сваки нови аспект кризе.

Мере које се предузимају су рестриктивне и подстицајне. Рестриктивност се односи на смањење трошње у јавном сектору. У исто време, мере су подстицајне да би се избегла рецесија и остварио континуитет у привредном расту, па макар и на значајно нижем нивоу него што је то било у протеклих неколико година.

Важно је да Влада брзо реагује како бисмо што више умањили ефекте светске финансијске кризе на стандард грађана, али је једнако важно да не губимо стратешки правац у коме се наше друштво креће у наредних неколико година. Испунили смо циљ постављен још 2003. године усвајањем Стратегије за смањење сиромаштва – да се број сиромашних преполови. Али ниједна Влада се не сме помирити са чињеницом да велики део друштва нема основне услове за живот, и ми смо дужни да користимо све расположиве могућности како бисмо даље побољшавали живот у Србији.

Приближавањем Србије Европској унији питања друштвене укључености и смањења сиромаштва експлицитније постају и део процеса европских интеграција. Покренули смо иницијативу да свој друштвени систем ускладимо са стандардима Европске уније и од овог циља не одустајемо. Ово је процес који је остварив, а циљ који је пред нама је да градимо праведно друштво у коме ће владати солидарност и једнаке могућности за све.

ЖОСЕП ЉОВЕРАС, ШЕФ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Улога ЕУ и њени циљеви у области друштвене укључености и смањења сиромаштва

Европска Унија је одлучна у својој намери да помогне Србији да усвоји основне европске вредности попут једнакости, солидарности, толеранције и основних људских права. У те вредности спадају и право на пристојан живот и радне услове, право на одговарајућу социјалну заштиту и адекватно школовање, као и право на живот у здравом и безбедном окружењу.

Ове вредности још је теже остварити у друштву у коме је сиромаштво широко распрострањена појава. Смањење сиромаштва, према томе, представља темељни циљ различитих активности које ЕУ спроводи у Србији.

Према најновијим истраживањима, број сиромашних у Србији смањен је за око 50% у периоду 2002-2007. године. Ово је импресиван резултат, остварен углавном захваљујући значајном и константном привредном расту праћеном повећањем реалних зарада и других извора прихода. Међутим, 6,6% становништва у Србији и даље живи у сиромаштву.

Уз факторе попут инвалидитета, сиромаштво представља главни узрок друштвене искључености. Особама искљученим из друштва онемогуће-

но је пуно остваривање основних права. Наш циљ је да смањимо ниво друштвене искључености на најмању могућу меру, пружајући прилику социјално искљученим особама да раде, да буду независне од туђе помоћи.

Концепт друштвене укључености до недавно је био непознат јавности у Србији. Усвајањем овог концепта Србија има могућност да искорени сиромаштво обезбеђујући приступ свих грађана неопходним ресурсима, правима и услугама. Тиме ће се омогућити њихово учешће у друштву и спречити друштвена искљученост.

Влада Србије је развила политику активне друштвене укључености, али њено спровођење захтева добро усклађене активности које укључују све нивое власти и друге релевантне актере.

ЕУ је свесна да Србији предстоји дуг пут у спровођењу ове политике па је, према томе, посветила већу пажњу овом питању. Кроз Инструмент за претприступну помоћ (ИПА), ЕУ је наменила значајна средства за решавање проблема угрожених група становништва попут дуготрајно незапослених особа, Рома, особа са инвалидитетом, деце без родитељског старања и сиромашних.

Помоћ коју ЕУ даје на овом пољу има за циљ изградњу капацитета релевантних министарстава и других актера да би се оспособили за ефикасно и одрживо искоришћење већ постојећих средстава, као и средстава која ће бити на располагању у будућности. Циљ ове помоћи је припрема Србије за коришћење структурних фондова у будућности.

Да би остварили овај циљ, ЕУ помаже Србији да смањи стопу сиромаштва побољшањем свеобухватне друштвене укључености која ће свима дати прилику и охрабрити их да искористе своје способности, без обзира на друштвени положај, здравствено стање или етничку припадност. Улога ЕУ у овом процесу је веома значајна и превазилази оквире саме финансијске помоћи.

Међународна финансијска криза са којом се тренутно суочава читав свет даје нову димензију проблему друштвене укључености. Европска комисија је уверена да решење ове кризе мора у потпуности имати у виду потребу решавања проблема друштвене укључености уколико желимо да избегнемо даљу искљученост особа које се већ налазе на маргинама друштва.

СВЕТСКА БАНКА

Награђен пројекат о сиромаштву

Пројекат утврђивања сиромаштва у Србији један је од 13 које је Светска банка наградила у оквиру такмичења „Побољшање живота људи у Европи и централној Азији 2009.“ У оквиру овог пројекта финансиран је Републички завод за статистику како би стекао могућност да самостално спроведе Студију о животном стандарду. Награда је додељена Републичком заводу за статистику и Тиму за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва.

Стручњаци су на основу ове студије урадили комплетну анализу сиромаштва, која је показала да су најсиромашнији становници који живе на селу, затим они који нису образовани, избеглице и расељена лица, док су Роми најсиромашнија етничка група, навела је Светска банка.

Шеф канцеларије Светске банке у Србији Сајмон Греј оценио је да је Србија схватила да је Стратегија за смањење сиромаштва моћно оружје за хармонизовање политика које поспешују привредни раст и допринеће смањењу сиромаштва.

Он је рекао да Србија захваљујући овом пројекту сада може да направи свеобухватну анализу на основу које они који одлучују имају информације за креирање политика у условима који се брзо мењају.

Контакт: Републички завод за статистику Србије, тел: 011 24 12 922 www.statserb.sr.gov.yu

Канцеларија Светске банке, тел: 011 30 23 700, www.worldbank.rs

Анализа утицаја јавних политика реализованих у периоду од 2003. до 2007. године

Анализом утицаја јавних политика реализованих у периоду од 2003. до 2007. године, Тим за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва покушао је да идентификује оне мере Владе које су помогле бољи живот људи у Србији, као и оне мере које нису исплативе и које је потребно или учинити ефикаснијим или укинути. Један од императива за стварање одговорне Владе јесте креирање мера и политика на основу података. Мере које су биле предмет анализа идентификоване су у сарадњи са сарадницима из владиних и невладиних организација.

Од јуна до децембра 2008. године дубински је анализиран непосредан утицај активних мера запошљавања, али и њихов посредан утицај на смањење сиромаштва. Анализирана је веза између образовања одраслих, спроведених доквалификација и преквалификација са запошљавањем. Како је необразованост идентификована као један од главних узрочника сиромаштва у Србији, посебна пажња у анализи посвећена је образовним мерама спроведеним у периоду од 2003. до 2007. године и њиховом утицају на смањење сиромаштва у Србији.

Анализиран је утицај увођења обавезног предшколског образовања, веза између сиромаштва и постигнућа ђака и утицај и ефикасност мера афирмативне акције спроведених у протекле четири године.

Предмет анализе је био и утицај здравствених мера које су намењене најсиромашнијем становништву

са фокусом на ромској популацији. Како би комплетирали слику о томе колико су ефикасне мере које држава спроводи за оне најсиромашније, урађена је и детаљна анализа утицаја новчаних надокнада које становништво Србије добија (МОП и дечији додаци). Анализиран је и ефекат материјалних субвенција на које су мала и средња предузећа имала право, као и ефекат мера које је Влада реализовала за подстицај развоја пољопривреде.

Примери добре праксе из света показују да успостављен систем и редован процес анализе утицаја мера и политика допринио повећању транспарентности рада Владе, бољем распоређивању расположивих средстава и капацитета, као и креирању ефикаснијих и ефективнијих мера.

Резултати који су добијени у процесу анализе утицаја политика и мера, представљени су релевантним Владином институцијама, цивилном друштву и заједнички су одређени даљи правци деловања. На овај начин, отворен је простор да резултати анализа директно утичу на дефинисање мера за побољшање живота најсиромашнијих грађана Србије у наредном периоду. Отворен је простор за даљу изградњу капацитета пре свега владиних институција за редовно спровођење анализе утицаја политика и даљу посвећеност стварању демократске и одговорне владе.

Наведене анализе постављене су на сајту www.prsp.sr.gov.yu

Праћење друштвене укључености у Србији

Тим потпредседника Владе за имплементацију ССС представио је предлог индикатора друштвене укључености у Србији, на скупу Мерење друштвене укључености у Србији, одржаном 17. фебруара у Београду. Скуп су отворили потпредседник Владе за европске интеграције – Божидар Ђелић, шеф Делегације Европске Комисије у Београду – Жозеп Љоверас и Директор Републичког завода за статистику – Драган Вукмировић. Изобел Маке – представница Европске комисије задужена за праћење индикатора при Комитету за социјалну заштиту, говорила је о праћењу индикатора друштвене искључености на нивоу ЕУ.

Израду извештаја Праћење друштвене укључености у Србији покренуо је Тим потпредседника Владе за имплементацију ССС, а на изради извештаја радили су експертски тимови организација Секонс, Цесид и Републичког Завода за социјалну заштиту. Извештај даје приказ европског стратешког оквира, као и преглед индикатора које прате земље чланице ЕУ по питању друштвене укључености. Извештај даје иницијални предлог националних индикатора друштвене искључености које ће Србија пратити и по којима ће извештавати у наредном периоду. Такође, извештај ће послужити као платформа за дефинисање будућих политика које треба

да допринесу повећању друштвене укључености у Србији, у складу са европским стандардима.

Земље чланице Европске уније, дефинисале су повећање друштвене кохезије као један од три стратешка циља Уније до 2010. године. Постигнут је договор да се примена националних политика друштвене укључености координира кроз израду Националних планова акције друштвене укључености. Такође, земље чланице редовно извештавају Европску комисију о заједничким индикаторима на нивоу ЕУ, као и о националним индикаторима које свака земља чланица развија у оквиру сопственог социо-економског контекста.

Постепеним уласком у уговорни однос са ЕУ (ССП), питања друштвене укључености и смањења сиромаштва и за Србију експлицитније постају део процеса европских интеграција. У складу с тим, Тим потпредседника Владе за имплементацију ССС је покренуо низ активности које ће допринети да се обезбеде предуслови у правцу праћења, извештавања, промоције и координације процеса унапређења друштвене укључености и смањења сиромаштва и у Србији.

Овај Извештај, као и пратећи материјале са скупа Мерење друштвене укључености у Србији налазе се на интернет адреси www.prsp.sr.gov.yu

Обука службеника за примену анализа утицаја политика

Тим потпредседника Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва (ССС) и Служба за управљање кадровима организовали су обуку за стицање вештина под називом „Анализа утицаја јавних политика“. Општи циљеви модула су да допринесе развијању способности државних службеника за примену анализе утицаја политика, као и да промовише значај реализације оваквих анализа за креирање адекватних стратегија и мера и одговорне Владе.

Анализа утицаја јавних политика је инструмент који треба да омогући да се јавне политике формулишу на основу објективних анализа заснованих на подацима и ревидирају у складу са потребама и расположивим капацитетима у земљи.

Тим за имплементацију ССС предводи националну иницијативу за реализовање Анализе утицаја јавних политика.

БАЗА ПРОЈЕКТА ОЦД: Праћење резултата и представљање пословном сектору

Тим потпредседника Владе Србије за имплементацију ССС наставља пројекат База пројеката организација цивилног друштва (ОЦД) – сарадња са пословним сектором њеном промоцијом и праћењем резултата.

Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ), који је консултант у овом пројекту, промовисао је Базу пројеката ОЦД свим заинтересованим групама и грађанима и прати њену примену. База даје преглед 118 организација цивилног друштва и њихових пројеката који допринесе смањењу сиромаштва осетљивих друштвених група, а које може да финансира пословни сектор. База ће ОЦД омогућити изградњу партнерских односа са бизнисом и заједничко финансирање иницијатива. База је постављена на адреси www.prsp.sr.gov.yu/grupe/BCIF.swf и може јој се бесплатно приступити у сваком тренутку.

ВЛАДА СРБИЈЕ: Мере за превазилажење последица економске кризе

Влада Србије усвојила је уредбе о примени мера за превазилажење последица економске кризе, које се односе на субвенционисање каматних стопа на кредите за ликвидност, инвестиције и куповину домаћих производа.

Држава ће са две милијарде динара субвенционисати 40 милијарди динара кредита за ликвидност, од чега је најмање 50 одсто намењено извозницима. Уредбом која се односи на субвенционисане кредите за ликвидност прецизирано је да ће каматна стопа на субвенционисане кредите за ликвидност и трајна обртна средства износити највише 5,5 одсто годишње, са роком отплате од годину дана.

Уредбом је прописано да максималан износ кредита за предузетничку радњу износи 20.000 евра, а 50.000 евра за мало предузеће које запошљава до 50 радника, док је 500.000 евра граница за средња предузећа која имају до 250 радника, док лимит за велика предузећа износи два милиона евра. Укупан износ свих кредита је 122 милијарде динара, а из буџета ће бити издвојено две милијарде динара за субвенционисање 40 милијарди динара кредита за ликвидност предузећа.

Влада је усвојила и Уредбу о условима коришћења суфинансираних кредита за инвестиције уз гаранције Гаранцијског фонда којом ће бити дефинисано да је годишња камата на те кредите око шест одсто, а рок отплате три до пет година уз грејс период од шест до 12 месеци. Укупан износ тих кредита биће око 17 милијарди динара, а предузетничке радње ће моћи да добију највише 30.000 евра, мала предузећа до 200.000 евра, средња до 1,5 милиона, а велика до четири милиона евра. Фонд за развој обезбедиће 30 одсто кредита, а пословне банке преосталих 70 одсто. Држава даје гаранције за 75 одсто пласмана банке.

Трећом уредбом о условима и критеријумима за расподелу кредита за субвенционисање каматне стопе за потрошачке кредите предвиђено је да се са једном милијардом динара буџетских средстава обезбеде кредити у вредности 20 милијарди динара за куповину домаћих производа.

Позајмице ће моћи да се користе за куповину аутомобила, пољопривредне механизације, намештаја, подних облога и беле технике. Камата за куповину аутомобила износи 4,5 одсто годишње, а рок отплате кредита пет до седам година, док ће за набавку остале робе каматна стопа бити до шест одсто, а рок отплате кредита је до пет година.

Влада је усвојила и одлуку о субвенционисању Јата с више од 10 милиона евра од чега пет за инвестиције а пет за добровољни социјални програм. Из НИП-а ће бити издвојено шест милијарди динара за Коридор 10. За инфраструктуру ће ове године бити укупно одвојено 475 милиона евра, а од тога 340 из иностраних кредита.

Информације: Влада Србије, www.srbija.gov.rs

ФОНД ЗА РАЗВОЈ ЕКОНОМСКЕ НАУКЕ Статистика рада у транзицији

Фонд за развој економске науке (ФРЕН), у сарадњи са Републичким заводом за статистику и Тимом потпредседника Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва, започео је пројекат „Статистика рада у транзицији“.

Пројекат се састоји од организовања три округла стола, са идејом да се на једном месту окупе и „произвођачи“ и корисници статистичких података о тржишту рада Србије, те да се кроз заједничку дискусију и касније извештаје ова важна област унапреди.

Контакт и информације: ФРЕН
Каменичка 6, Београд
тел/факс: 011 30 21 069
е-маил: office@fren.org.rs
www.fren.org.rs

ЕБРД: Благи напредак Србије у транзицији у 2008.

Србија је просечну оцену за напредак у транзицији поправила са 2,7 на 2,85 захваљујући јачању финансијског сектора и либерализацији трговине, објавила је Европска банка за обнову и развој (ЕБРД). Србија је поправила и оцену за инфраструктурне реформе са два у 2007. на два плус у 2008. години.

ЕБРД је у извештају о транзицији за 2008. навео да је Србија „значајно напредовала у правцу регионалних и европских интеграција“ и да је „постигнут и напредак у преговорима са Светском трговинском организацијом, чији би члан могла да постане у 2009“. Процена ЕБРД-а је да ће привредни раст Србије у 2009. бити три одсто.

ЕБРД је оценила и да, иако Србија има висок економски раст, проблеме представљају висок ниво инфлације и дефицит текућег биланса плаћања. Стопа привредног раста у Србији вероват-

но ће бити смањена, краткорочно гледано, због утицаја светске финансијске кризе.

Према оцени ЕБРД, приватизација великих компанија у Србији споро напредује. Србији је неопходна и изградња инфраструктуре и предстоје јој суштинске реформе у енергетици, саобраћају и телекомуникацијама.

Потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ и укидање забране извоза житарица, допринело је да Србија поправи оцену у области трговине и спољнотрговинске размене са три плус на четири минус.

Снажан раст финансијског посредовања и ширења финансијских услуга у побољшаном законском оквиру допринео је да се оцена за банкарске реформе и либерализацију каматних стопа повећа са три минус на три.

www.ebrd.org

НАЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ПЛАН

На листи само најнеопходнији пројекти

Министарство за Национални инвестициони план завршило је консултације са ресорним министарствима и представницима локалних самоуправа о одређивању листе пројеката за 2009. годину.

Министар за Национални инвестициони план Верица Калановић рекла је да је листа приоритета сведена на листу пројеката који су оцењени као најнеопходнији за потребе грађана и који ће реално моћи да буду реализовани или настављени у 2009. години.

Буџет Министарства за НИП је у односу на прошлу годину два и по пута мањи, тако да ће у 2009. години углавном бити финансирани пројекти изградње комуналне, саобраћајне и енергетске инфраструктуре. Од великих националних пројеката биће настављени радови на Коридору 10 и улагања у индустријску зону у Крагујевцу.

Контакт и информације: Министарство за НИП

тел: 011 361 75 83, 011 361 76 28, www.mnip.gov.rs

РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ: Србија у програму Арт Голд

Уговор о унапређењу привредног развоја колубарског и мачванског округа кроз програм АРТ Голд потписали су министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић, амбасадор Италије у Србији Алесандро Мерола и стални представник Програма Уједињених нација за развој Рини Реза. Програм АРТ Голд ће финансирати Влада Италије са три милиона евра, а спровести УНДП.

Динкић је казао да ће према новом Закону о регионалном развоју Колубарски и Мачвански округ бити јединствен статистички регион, који ће моћи да сарађује са регионима ЕУ и добија европске фондове за регионалну сарадњу.

Он је рекао да ће у оквиру трогодишњег програма бити израђени планови локалног економског развоја и мапа економског потенцијала, основана Регионална развојна агенција, као и локални гарантни фонд за подршку малим и средњим предузећима да би се омогућило запошљавање.

Србија је 17. земља која се укључује у програм Арт голд.

Контакт и информације: Министарство економије и регионалног развоја,

Сектор за региони развој: тел: 011 28 55 067, www.merr.gov.rs

УНДП, тел: 011 20 40 400, www.undp.org.rs

Војводина добила награду Савета Европе

Војводина је међу шест европских региона који су добили новоосновану награду Савета Европе за промоцију социјалне кохезије кроз економски развој. Војводина је награђена на основу пројекта „Подршка развоју женског предузетништва“.

Жири, који се састао у Паризу, за пројекте који су одговарали овој теми, доделио је награде Берлину, Велсу, турској покрајини Кахраманмарасу, пољском региону Мазовији и Војводини. Специјална награда припала је пројектима из Румуније и Грчке.

Награда, коју додељује Конгрес локалних и регионалних власти Савета Европе, основана је маја 2008. године, а церемонија додела награда је организована 2. децембра у Стразбуру.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ОПШТИНА: За унапређење квалитета услуга 150.000 долара

Програм развоја општина (ПРО) у југозападној Србији расписао је конкурс Фонда за учешће грађана за пројекте намењене побољшању услова живота грађана и квалитета општинских услуга.

Пројекти треба да буду резултат партнерства удружења грађана и општинских институција. Конкурс се односи на општине Ивањица, Нова Варош, Нови Пазар, Прибој, Пријеполје, Рашка, Сјеница и Тутин.

Фонд додељује 150.000 долара за пројекте који се баве унапређењем квалитета општинских услуга. Посебан акценат је на повећању доступности услуга локалне управе угроженим и маргинализованим групама, подстицању укључивања грађана у рад општинских организација, унапређењу животне средине, људским правима, укључивању омладине.

Максимална вредност средстава коју ПРО програм одваја по пројекту је 10.000 долара, док укупан буџет може бити до 20.000 долара, уколико се преостала средства могу обезбедити из других извора.

Фонд представља једну компоненту ПРО програма, који подржава одрживи друштвено-економски развој осам општина југозападне Србије. ПРО се финансира и реализује у партнерству између Европске уније, Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), Програма Уједињених нација за развој (УНДП), Владе Србије и осам општина које су укључене у програм.

УНДП, тел: 011 20 40 400, www.undp.org.rs

Програм развоја општина у југозападној Србији (ПРО)

тел: 020 337 300, www.pro.undp.org.rs

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА Нацрт закона о регионалном развоју у Скупштини средином године

Конечна верзија Нацрта закона о регионалном развоју требало је да буде завршена до краја фебруара, а усвајање у Скупштини може се очекивати средином године, рекао је министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић.

Динкић је рекао да ће тај закон значајно побољшати услове за равномерни регионални развој читаве земље. Он је додао да је тај закон важан јер су регионалне диспропорције у Србији веома велике, а да је урађен по европским стандардима како би се зауставио одлазак становништва.

Контакт и информације: Министарство економије и регионалног развоја, Булевар краља Александра 15, Београд, 011 3347 238 www.merr.sr.gov.yu

СВЕТСКА БАНКА У СРБИЈИ Конкурс за пројекте који се баве регионалним развојем

Светска банка у Србији расписала је конкурс за доделу донација невладиним организацијама за реализацију пројеката који се баве промоцијом могућности за уједначен регионални развој, утицањем на смањење сиромаштва кроз оснаживање угрожених група, нарочито Рома и младих, и промовисањем здравог живота.

За ове намене централа Светске банке у Вашингтону одобрила је Србији 45.000 америчких долара. Право да конкуришу имају све невладине организације регистроване у Србији, а износ донације се креће до 4.500 долара.

Конкурс траје до 31. марта 2009. године. Овај програм – Фонд за цивилно друштво, раније је познат под називом Програм малих донација.

Према правилима Програма фонда за цивилно друштво, активности које се финансирају треба да допринесу укључивању маргинализованих група у друштвене токове, ширење информација, развијање дијалога и постизање консензуса око питања битних за друштво.

Контакт: Канцеларија Светске банке, тел: 011 3023 700 www.worldbank.rs

Споразум о развоју социјалног дијалога

Министар рада и социјалне политике Расим Љајић потписао је Споразум о даљем развоју социјалног дијалога са председником Уније послодаваца Србије и председницима Савеза самосталних синдиката Србије и Уједињених гранског синдиката „Независност”.

Потписивању је претходила редовна седница Социјално-економског савета Републике Србије који је усвојио позитивно мишљење о тексту Споразума.

У складу са Споразумом потписан је и Анекс II Општег колективног уговора којим се на период од шест месеци одлаже примена одредби Општег колективног уговора које се односе на финансијске обавезе послодаваца.

Након потписивања Анекса II, министар Љајић је потписао је и Одлуку о примени Општег колективног уговора на све послодавце на територији Републике, док се Унија послодаваца Србије обавезала Споразумом да повуче Отказ општег колективног уговора. На седници је донета Одлука да минимална зарада без пореза и доприноса, за период јануар–јун, 2009. године, износи 87,00 динара (нето) по радном часу.

Контакт: Социјално-економски савет Републике Србије, тел: 011 3285-235 e-mail: socijalnoekonomskisavet@eunet.rs, www.socijalnoekonomskisavet.rs

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА Кредити за 3.000 младих почетника

Програмом омладинског предузетништва и кредитирања младих које је покренуло Министарство економије и регионалног развоја предвиђено да 3.000 младих почетника у предузетништву добије државне кредите.

Министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић рекао је да би то омогућило запошљавање 12.000 људи. Он је као један од највећих проблема приликом запошљавања младих навео недостатак стручне праксе и додао да теоријска знања постоје, али да су она често неупотребљива након завршетка школе, због чега је неопходна темељна реформа образовног система.

Директор УСАИД-а за Србију Мајкл Харви најавио је сарадњу УСАИД-а и Министарства омладине и спорта на отварању канцеларија које ће понудити програме за предузетништво за младе људе који живе ван Београда.

Контакт: Министарство економије и регионалног развоја, тел: 011 2855 067

УСАИД Србија, <http://serbia-montenegro.usaid.gov>

e-mail: comments-Belgrade@usaid.gov, www.merr.gov.rs

СИЕПА: „Бол пекицинг Европа” најбољи извозник

Агенција за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА) прогласила је компанију „Бол пекицинг Европа” за најбољег извозника 2008. године.

Ова компанија годишње произведе 750 милиона алуминијумских лименки, од чега 85 одсто извози на тржишта у региону.

„Термометал” из Аде и „Радијатор инжењеринг” из Краљева поделили су награду у категорији најбољег извозника малих и средњих предузећа.

Предузеће „Техно наис груп” добило је награду за најбољи извозни производ – ЦТ скенер, који се користи у медицинске сврхе и којим се компанија позиционирала као трећи произвођач скенера за ОРЛ дијагностику, док је крушевачки „Марни” добио награду за освајање извозног тржишта гласаном производа од печурака на захтевном америчком и тржишту Европске уније.

СИЕПА пети пут додељује награде, како би подстакла и промовисала извоз из Србије. Званични покровитељ била је компанија „ДХЛ интернешенал”, која је обезбедила и награде у вредности од 30.000 евра за компаније „Термометал”, „Техно наис”, „Радијатор инжењеринг” и „Марни”.

Контакт и информације: Агенција за страна улагања и промоцију извоза тел: 011 33 98 550, e-mail: office@siepa.gov.rs

www.siepa.gov.rs

Конференција о микрофинансирању

Београд ће од 25. до 27. маја 2009. године бити домаћин међународне конференције за микрофинансирање коју организује МФЦ (Микрофинансијски центар) са седиштем у Пољској. На конференцији ће бити представљене најбоље праксе микрофинансирања из региона, утицај финансисјке кризе, законско окружење микрофинансијских институција, као и стандарде ове гране.

МФЦ је мрежа која пружа подршку члановима источноевропских земаља, земаља у развоју и централне Азије.

Годишњу конференцију посећују представници микрофинансијских институција из региона, као и финансијери/донатори (ИФЦ, ЕБРД, КФВ, ЕФСЕ, УСАИД...)

Контакт: Фонд за микро-развој, тел/факс: 011 30 30 667, www.mdf.org.yu

Пројекат „Отпремнином до посла“ продужен до септембра 2009. године

Пројекат „Отпремнином до посла“, који две године спроводе Национална служба за запошљавање (НСЗ) и пројектни тим Програма Уједињених нација за развој (УНДП), продужен је до септембра 2009. године. Одлуку о продужетку су једногласно усвојили Министарство економије и регионалног развоја, Аустријска агенција за развој (АДА), који су обезбедили средства, НСЗ и пројектни тим Програма УНДП.

Пројекат наставља да подржава поновно запошљавање радника који у периоду транзиције остају без посла, између осталог, субвенцијама за самозапошљавање и финансијском подршком послодавцима за запошљавање вишкова и радника који су остали без посла услед стечаја предузећа.

До сада је уз подршку пројекта „Отпремнином до посла“ 1.622 радника дошло до нових радних места. Од укуп-

ног броја корисника, 1.257 је остварило субвенцију за покретање сопственог бизниса, док је 365 засновало радни однос код новог послодавца.

Финансијску подршку пројекта за запошљавање вишкова који живе на граници сиромаштва и радника који су остали без посла услед стечаја предузећа искористило је 146 послодавца из приватног сектора. Анализа старосне и родне структуре показује да је просечна старост корисника пројекта 48 година, а удео жена у укупном броју корисника око 40 одсто.

Пројекат покрива све регионе у Србији, а највише радних места уз подршку пројекта до сада је отворено у Крагујевцу, Ужицу, Врању и Краљеву.

Контакт: Пројекат „Отпремнином до посла“, тел: 011 301 43 36

Национална служба за запошљавање, тел: 01129 29 800, www.nsz.gov.rs

Усвојен Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе

Влада Србије усвојила је Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2009. до 2014. године. Влада је усвојила Националну стратегију за младе 9. маја 2008. године. У АП су утврђене улоге, одговорности носилаца реализације, као и институционални механизми који треба да омогуће постизање резултата и остваривање општих циљева Стратегије. У Акционом плану је утврђено 40 носилаца активности у оквиру државне управе и локалне самоуправе. Акционим планом утврђене су активности које ће се остваривати у периоду 2009–2014. године.

Министарство омладине и спорта, тел: 011 313-09-12
e-mail: office@mos.sr.gov.yu, www.mos.gov.rs

Нацрт закона о волонтеризму

Србија ће ове године добити Закон о волонтеризму, а Нацрт закона припрема радна група коју је формирало Министарство рада и социјалне политике (МРСП).

Захваљујући активностима Контакт организације цивилног друштва за младе и чланица кластера, састав радне групе је проширен и у њу су уврштени и представници младих.

КОЦД за младе је прошле године организовао скуп волонтерских организација са којер је упућен позив МРСП-у да у радну групу за израду нацрта Закона укључи и младе као једну од најзаинтересованијих страна за овај закон.

www.prsp.sr.gov.yu

БИЗНИС ПРОГРАМ

Образовање 700 младих предузетника

Потписивањем Меморандума о разумевању између Министарства омладине и спорта и норвешке организације Business Innovation Programs (BIPS), отворен је пут ка пројекту чији је циљ обука 700 младих у Србији за почетак сопственог бизниса.

Вредност пројекта је око 456.000 евра. Њиме је предвиђена нефинансијска помоћ младима који су потенцијални кандидати за почетнике кредите које иницира Министарство економије и регионалног развоја. Циљна група су млади од 18 до 35 година који имају пословну идеју и желе да је остваре.

Први корак у реализацији пројекта биће обука запослених у 14 регионалних агенција. Они ће после обуке током 12 месеци држати обуку младим људима о пословном планирању и печецима пословања.

Пројектом је предвиђено и организовање регионалних сајмова као форума за представљање нових идеја и омладинског предузетништва.

Контакт: Министарство омладине и спорта, тел: 011 313 09 12, www.mos.gov.rs
BIPS, тел: +47 69 24 93 00, e-mail: info@bips.no, www.bips.no

КОНКУРС ФОНДА ЗА ОТВОРЕНО ДРУШТВО Подстицање активизма младих

Фонд за отворено друштво и Open Society Institute-Youth Initiative расписали су конкурс за пројекте којима се подстицају активизам, креативност и одговорност младих за квалитет живота у сопственој локалној средини.

Фонд за отворено друштво-Програм за младе и Open Society Institute-Youth Action Fund имају за циљ да подрже организације младих да својим идејама и иницијативама унапреде квалитет живота у својој локалној заједници.

Право учешћа на конкурс добиле су организације младих и појединци који припадају старосној групи између 15 и 29 година, који раде и живе на територији Србије, изузимајући организације и појединце који раде и живе на територији Београда, Новог Сада, Ниша и Крагујевца. Пројекти се финансирају износама од 150.000 до 500.000 динара.

Контакт: Фонд за отворено друштво, тел: 011 30 25 800
e-mail: office@fosserbia.org, www.fosserbia.org

Промоција Достигнућа младих у Србији

Junior Achievement (Достигнућа младих у Србији) организовао је промотивни скуп „Будућност можете мењати“ у Београду. Организација Junior Achievement данас постоји у 112 земаља и обухвата 8,5 милиона ученика годишње.

Сврха програма је да едукује младе да уважавају вредности слободног предузетништва и да разумеју бизнис и привреду.

e-mail: office@ja-serbia.org, www.ja-serbia.org

Резултати конкурса „Е, могу и ја!“

У оквиру пројекта „Е, могу и ја!“ намењеног омладинским организацијама и неформалним групама младих од 15 до 30 година, одабрано је 12 победничких предлога. Циљ конкурса било је подстицање младих да идентификују друштвене проблеме у свом окружењу и да реагују на њих конкретном акцијом, којом би их решили, или указали на њихово постојање.

Пројекат, који је саставни део процеса имплементације Националне стратегије за младе, реализује Европски покрет у Србији (ЕПус) уз подршку Министарства за омладину и спорт Републике Србије.

Контакт: Европски покрет у Србији, тел: 011 3640 174
e-mail: office@emins.org; www.emins.org

ПРОГРАМ УСАИД-А И ДМУС-А: Ученици уче о бизнису

Двадесет осам наставника и више од 300 ученика из најмање 14 средњих школа Пчињског и Јабланичког округа биће обухваћени програмом „Достигнућа младих“ (Junior Achievement) током летњег семестра 2009. године. Програм ће бити реализован у девет општина: Врању, Бујановцу, Прешеву, Владичином Хану, Сурдулици, Лесковцу, Власотинцу, Медвеђи и Лебанима.

Споразум о сарадњи којим се формализује подршка локалне самоуправе реализацији програма „Достигнућа младих“ потписали су директор УСАИД-овог програма економске сигурности, потпредседница Управног одбора ДМУС и градоначелници и председници девет општина Пчињског и Јабланичког округа.

Циљ образовног програма „Достигнућа младих“ је промовисање вредности предузетништва и разумевање бизниса, тржишне економије и финансијског пословања међу младима у Србији. Програм кроз

практични рад учи ђаке како да покрену и воде своју фирму, и пласирају производе и услуге фирме на тржишту, кроз формирање најмање једне „ученичке компаније“ по школи.

УСАИД-ов програм економске сигурности омогућава савршавање и оснаживање младих помажући им да стекну посебна знања и вештине које су у складу са захтевима данашњег тржишта.

Овај циљ УСАИД-ов програм остварује кроз подршку програму „Достигнућа младих“ и другим програмима којима се јача омладинско предузетништво и побољшава запошљавање и samozapoшљавање младих.

УСАИД подржава програм ДМУС од његовог оснивања, и до сада је помогао реализацију програмских активности са око \$350.000.

Контакт: УСАИД Србија
e-mail: jasmina_maljkovic@dai.co
<http://serbia-montenegro.usaid.gov>

САВЕТ ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА Стратегија за подстицање конкурентности

Савет за мала и средња предузећа усвојио Стратегију за подстицање конкурентности и иновативности малих и средњих предузећа за период 2008-2013. године.

Циљ стратегије је стварање предузетничке економије, засноване на знању и иновативности, која ствара конкурентан и извозно оријентисан сектор МСП-а.

Стратегија је у потпуности усклађена са „Small business Act“ Европске комисије. Она се базира се на пет ступова,

који обухватају промоцију предузетништва и оснивање нових предузећа кроз старт-ап кредите, унапређење предузетничког образовања, обезбеђивање више извора финансирања за МСП, подстицање конкурентности, као и стварање бољег, правног институционалног и пословног оквира за МСП у Србији.

Контакт: Савет за мала и средња предузећа, тел: 011 32 16 776; e-mail: jovanka.jovanovic@mpriv.gov.rs; http://smsp.nauka.gov.rs/cir

ЗАВРШЕНО ТАКМИЧЕЊЕ “ИНВЕСТИРАЈТЕ У СРБИЈУ 08” Подстицање економског развоја општина

Зрењанин, Лозница, Крагујевац, Вршац, Параћин, Шабац и Ужице су победници такмичења „Инвестирајте у Србију 08” у оквиру којег су се 20 градова и општина такмичили у представљању као дестинације за будуће инвестиције.

Тимови су оцењивани на основу квалитета промотивног материјала и интернет презентација, способности да ефективно комуницирају са потенцијалним инвеститорима, изгледа штанда локалне управе и укупне презентације општине.

Прво такмичење „Инвестирајте у Србију” 2006. године окупило је 10 општина са којима је УСАИД сарађивао у области локалног економског развоја. УСАИД подржава 32 града и општине у привлачењу инвестиција и покретању локалног економског развоја.

Предуслов за сарадњу УСАИД са сваком општином јесте да општина успостави Канцеларију за локални економски развој. Основни задатак Канцеларија је да покрећу локални економски развој.

Прва група општина која се прикључила Пројекту за подстицај економског развоја општина је у 2006. и 2007. години привукла директне инвестиције у вредности од 400 милиона евра, а отворено је више од 6 хиљада нових радних места.

Контакт: УСАИД Србија, <http://serbia-montenegro.usaid.gov>; Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД), тел: 011 334 76 34; e-mail: naled@naled-serbia.org; www.naled-serbia.org

Конкурс за побољшање угоститељске понуде

Министарство економије и регионалног развоја објавило је конкурс за доделу кредита за побољшање квалитета угоститељске понуде у туризму у 2009. години, за шта је из буџета Србије издвојено око 320 милиона динара.

Најмањи износ за кредит, за који могу конкурисати предузетници, мала и средња предузећа у туризму, износи два милиона динара, при чему учешће зајма у пројекту не може бити већи од 50 одсто вредности тог пројекта. Каматна стопа на кредите је један одсто годишње, рок отплате пет година, са једном годином грејс периода.

Средства се могу користити за изградњу и уређење хотела, ресторана, спортских и забавних капацитета, реконструкцију угоститељских објеката на води, претварање руралних објеката у туристичко-угоститељске, као и за маркетинг домаће угоститељске понуде и дизајн, припрему и производњу сувенира.

Контакт: Министарство економије и регионалног развоја, Сектор за туризам тел: 011 28 55 071, www.merr.gov.rs

БЦИФ: Учешће грађана у животу локалне заједнице

Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ) расписао је конкурс за програм Активне заједнице, чији је унапређење и развој локалних заједница кроз подстицање активног укључивања грађана у решавање проблема.

За програм Активне заједнице могла су да конкуришу локална удружења и неформалне групе грађана са максималним износом буџета до 350.000 динара.

Иницијативе се односе на локалну заједницу, подстичу активно укључење грађана и доносе добробит локалној заједници користећи локалне потенцијале, као и сарадњу са другим секторима на локалном нивоу.

Програм није тематски ограничен, и предлози се могу односити на најразличитије области: заштита животне средине, деца и млади, учешће грађана у процесу одлучивања, помоћ рањивим групама и њихова инклузија, успостављање сервиса социјалне заштите итд.

Контакт: Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ), Канцеларија у Србији тел: 011 26 22 511

Формиран фонд за подршку реформи правосуђа

Министарство правде је са представницима Светске банке и донатора потписао Меморандум о сарадњи ради успостављања заједничког донаторског фонда за подршку реформи и модернизацији правосудног система у Србији.

Данска, Норвешка, Словенија, Шпанија, Швајцарска и Велика Британија су у тај фонд уложиле 2,75 милиона евра.

Контакт: Министарство правде, тел: 011 36 20 497;

e-mail: info@mpravde.gov.rs; www.mpravde.gov.rs

Канцеларија Светске банке, тел: 011 30 23 700

www.worldbank.rs

ERSTE НАГРАДА

Подршка стварању правичног друштва

Овогодишња награда ERSTE Фондације за друштвене интеграције биће додељена у јуну 2009. године, а укупан фонд награде износи 295.000 евра.

За ову награду могли су да се кандидују пројекти који имају за циљ промене у друштву и стварање друштва са једнаким шансама и могућностима за сваког, тј. свако ко подржава друштвену интеграцију, што подразумева све активности чији је циљ стварање правичног друштва у које су укључене и угрожене групе, особе у неповољном друштвеном положају и особе са посебним потребама.

Биће награђено десет пројеката, а још десет ће добити почасне награде. Пројекти ће се оцењивати на основу делотворности и конкретне добробити за друштво.

Награда ERSTE Фондације за друштвену интеграцију је део програма ERSTE Фондације који је посвећен друштвеним питањима. ERSTE Фондација је активна у региону централне и југоисточне Европе, главни је акционар Ерсте Групе и једна од највећих институција ове врсте у Европи.

Контакт: ERSTE Group, www.erstegroup.com;

ERSTE Фондација за друштвене интеграције

тел: 011 34 47 270, www.integrationaward.org

e-mail: jelena_vujovic@executivegroup.co.rs

АКЦИЈА “СОЛИДАРНОСТ”: Утврђивање социјалне слике у Србији

Министарство рада и социјалне политике у фебруару је почело акцију „Солидарност” – обилазак свих општина у Србији са циљем да се сагледају кључни проблеми из делокруга рада овог министарства.

Током двомесечних посета општинама, на основу прикупљених информација, први пут ће бити сачињена база података са јасном социјалном сликом свих општина у Србији.

Министарство такође жели да активно утиче на могуће негативне последице наступајуће кризе и да пружи помоћ социјално најугроженијим категоријама становништва.

Један од циљева ове акције је подстицање социјалне одговорности и пружање могућности компанијама да средства која улажу у друштвено корпоративне активности буду усмерена на приоритете у 2009. години у области рада и социјалне политике.

Министарство очекује да ће страни донатори улагати у развој и реформу социјалне заштите у Србији, при чему акција „Солидарност” треба да пронађе решења која ће омогућити Министарству да адекватно реагује у циљу заштите деце, старих, болесних и радника.

Контакт: Министарство рада и социјалне политике

тел: 011 363 13, [web: www.minrzs.gov.rs](http://www.minrzs.gov.rs)

Мера Владе Србије за подстицај привреде

Према најави министра економије и регионалног развоја Млађана Динкића 23. фебруара почела је примена мера Владе Србије за подстицај привреде.

Овим мерама је, између осталог, предвиђено кредитирање привреде и грађана под повољним условима. До сада се у програм укључило 15 банака које су потписале уговор (Комерцијална банка, Банка Интеза, Сосијете женерал, Уникредит, Ерсте, Хипо Алпе Адрија, Рајфајзен, ЕФГ, КБЦ, ОТП, Привредна банка, Српска банка, Чачанска банка, Агробанка и Универзал банка) и додао да очекује да се у програм укључи још банака.

Мере Владе за превазилажење последица економске кризе требало би да омогуће 122 милијарде динара кредита за привреду и куповину трајне робе произведене у Србији. Грађани ће моћи да користе 20 милијарди динара потрошачких кредита за куповину аутомобила, пољопривредне механизације, намештаја и подних облога и кућних апарата произведених у Србији.

Кредите одобравају пословне банке из сопствених извора уз помоћ од три милијарде динара из буџета Министарства економије, пет милијарди динара из Фонда за развој и 45 милијарди динара из иностраних кредитних линија.

Билтен о реформи државне управе

Министарство за државну управу и локалну самоуправу објавило је на свом сајту други број електронског „Билтена реформе државне управе“. Циљ објављивања овог билтена је информисање државних службеника и грађана о питањима која се тичу реформе државне управе у Србији, јер успех реформе захтева учешће свих органа државне управе.

Билтен је покренут у оквиру пројекта „Подршка Стратегији реформе државне управе у Републици Србији – друга фаза“. Пројекат реализује Министарство за државну управу и локалну самоуправу у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој (УНДП) и уз донаторску подршку Шведске агенције за међународну развојну сарадњу (Sida) и Одељења за међународни развој Владе Велике Британије (DfID).

Министарство за државну управу и самоуправу, www.drzavnauprava.gov.rs

АУТОНОМНИ ЖЕНСКИ ЦЕНТАР: Истраживање о правној заштити од насиља у породици

Поступак за заштиту од насиља у породици најчешће су покретале особе женског пола 85,3 одсто, један је од резултата истраживања „Поступци за издавање мера заштите од насиља у породици: правна пракса београдских судова у 2007. години“. Истраживање је иницирао Аутономни женски центар, а ауторке су проф. др Невена Петрушић и проф. др Слободанка Константиновић Вилић.

Циљ истраживања је био сагледавање феноменологије насиља у породици чије извршење узрокује одређивање мера заштите, као и увид у практично функционисање механизма породичноправне заштите од насиља у породици. У овој фази Истраживањем су били обухваћени судски предмети београдских општинских судова.

Међу туженима преовладавају (88,3%) особе мушког пола. Међу туженима преовладавају лица са средњим образовањем.

Деца као тужиоци, а родитељ као тужени се појављују у 11,7% предмета. У 64,5% случајева тужиље и тужени имају заједничку малолетну децу. Највећи број тужиља пријављивао је раније акте насиља, само у 4,2% случајева нису пријављивали.

Насиље је најчешће пријављивано полицији – 54,2%, док је од тога кривични поступак покренут у само 14,2% случајева. Место насилног догађаја је исто као и место становања у 97,4% случајева.

У 44,1% предмета суд је одредио оне мере заштите које је тужиља тражила. Најчешће одређиване мере заштите су забрана даљег узнемиравања (43,5%) и забрана приласка (22,6%), док је мера исељења туженог изречена у 18,3% случајева. Контакт: Аутономни женски центар тел: 011 26 87 190, e-mail: dobre_prakse@azc.org.rs <http://www.womenngo.org.yu>

РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Родна равноправност и придруживање ЕУ

Министарство рада и социјалне политике (МРСП) и УНДП потписали су пројекат „Борба против сексуално и родно заснованог насиља“ у вредности од три милиона америчких долара. Реализација пројекта је предвиђена у периоду од три године и биће омогућена уз финансијску подршку норвешке владе и уз стручну и техничку подршку УНДП.

Потписивање пројекта уприличено је на Регионалној конференцији „Родна равноправност и придруживање ЕУ“. Циљ конференције био је да постигну конкретни предлози када је реч о родној равноправности, да се обезбеди разумевање међународних стандарда из те области, те да се разменом регионалних искустава и експертских знања родна равноправност интегрисала у владине планове за њихову имплементацију.

Контакт: МРСП, тел: 011 363 13 54, www.minrzs.gov.rs

УНДП, тел: 011 20 40 400; www.undp.org.rs

ДЕКАДА РОМА: Активности Србије за бољи положај ромске мањине

Ромска популација се суочава са проблемима у готово сваком аспекту јавног и приватног живота у Србији, почевши од неадекватне здравствене заштите, образовања и социјалне помоћи, до баријера на које наилазе у приступу тржишту рада. Ромску популацију карактерише значајно виша стопа сиромаштва, незапослености и болести у односу на остатак становништва у Србији.

На конференцији „Роми у проширеној Европи – изазови за будућност“, која је одржана у Будимпешти, у јуну 2003. године, договором високих представника Србије, Црне Горе, Мађарске, Македоније, Румуније, Чешке, Словачке, Хрватске и Бугарске покренута је међународна иницијатива Декада инклузије Рома 2005–2015. Основни циљеви Декаде инклузије Рома су смањивање разлика између Рома и осталог дела друштва, као и сузбијање дискриминације кроз изразу и спровођење акционих планова у приоритетним областима образовања, становања, здравства и запошљавања.

Србија председава Декадом Рома од 1. јула 2008. до јуна 2009. године. Као чланица Декаде Србија чини додатне напоре да умањи сиромаштво Рома оснивањем Савета за унапређење положаја Рома и спровођење Декаде укључивања Рома. До сада је одржан низ скупова на којима су теме биле приоритетне активности председавања Србије Декадом, усвајање финалног текста Нацрта Стратегије за унапређење положаја Рома са акционим плановима, формирање радних група и усвајање Финансијског плана за 2009. годину.

Крајем 2008. године одржане су јавне расправе о Нацрту стратегије, акционих планова и предлога буџета, које су обухватале и организовање четири округла стола у Крагујевцу, Нишу, Новом Саду и Београду, а њима је председавао потпредседник Владе за европске интеграције, Божидар Ђелић. У њиховом раду учествовали су председници Националног савета ромске националне мањине, државних институција, институција локалне самоуправе, међународних и НВО.

Израђен је предлог буџета ресорних министарстава за спровођење приоритетних мера акционих планова за унапређење положаја Рома у 2009. години са пројекцијама за 2010. и 2011. годину. Финализиран је Предлог стратегије за унапређење положаја Рома и акциони планови.

На скупу земаља са простора бивше Југославије дефинисане су заједничке активности у вези са реадмисијом, избеглим и расељеним лицима, стандардизацијом ромског језика, као и развојем Европске ромске политике и приступом фондовима ЕУ земаља које нису чланице ЕУ.

На радионици „За боље становање и насеља Рома“ разматрани су урбанистички и социјални аспекти унапређења и легализације неформалних ромских насеља, пресељење насеља која се не могу легализовати, као и спремности Рома на прилагођавање.

Контакт и информације: Влада Србије, www.srbija.gov.rs;

Декада Рома, www.romadecade.org

ФОНД ЗА ОБРАЗОВАЊЕ РОМА

Конкурс за студентске стипендије

Фонд за образовање Рома (РЕФ – Roma Education Fond) објавио је конкурс за студентске стипендије у оквиру Ромског меморијалног стипендијског универзитетског програма (РМУСП – Roma Memorial Scholarship University Program).

За стипендију могу конкурисати и ученици четврте године средње школе, а један од услова је да је Министарство просвете Републике Србије акредитовало програм студија.

Све информације и неопходна документација могу се наћи на сајту <http://ref.rmusp.org/pod/CoreProgram>

Фонд за отворено друштво

тел: 011 3025 800, email: office@fosserbia.org

www.fosserbia.org

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Влада Србије преузела бригу за азиланте

Влада Србије преузела је од УНХЦР-а управљање Центром за азил у Бањи Ковиљачи. Центар за азил, који је УНХЦР реновирао средствима Европске комисије, у саставу је Комесаријата за избеглице, а средства за вођење центра се обезбеђују из буџета Републике Србије.

Ступањем на снагу Закона о азилу прошле године, Србија се обавезала да ће преузети сву бригу око будућих азиланата. Питањима и статусом тражилаца азила у Србији пуних 30 година бавио УНХЦР.

Центар је отворен у новембру 2007. године и у њему се особама које траже азил у Србији или одлазак у треће земље, до доношења коначне одлуке српских државних органа, обезбеђују смештај и основни животни услови. Капацитет центра је 88 особа.

Комесаријат за избеглице, тел: 011 26 34 361

e-mail: kirs@kirs.gov.rs, www.kirs.gov.rs

ПРОГРАМ ЗБРИЊАВАЊА РАСЕЉЕНИХ И ИЗБЕГЛИХ

Домови за 89 породица

Хуманитарна организација Фонд Ана и Владе Дивац (ХОД) и УНХЦР преко програма стамбеног збрињавања интерно расељених и избеглих лица у 2008. години збринули су 70 породица. Обезбеђено је и 19 угрожених породица за које је куће УНХЦР откупио сопственим средствима и кроз сарадњу са другим организацијама.

У 2009. години ХОД планира да прикупи средства којима би се омогућило кров над гла-

вом за још 100 породица које тренутно бораве у колективним центрима.

УНХЦР наставља сарадњу са ХОД куповином 22 куће из заједничких средстава, као и додатних 47 кућа из сопствених фондова.

Контакт: УНХЦР, тел: 011 30 82 100

www.unhcr.org.yu

Хуманитарна организација Дивац (ХОД)

тел: 011 30 90 851; <http://divac.org.yu>

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Предлог Закона о запошљавању особа са инвалидитетом у скупштинској процедури

Влада Србије усвојила је у септембру 2008. године Предлог закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом који се налази у скупштинској процедури. Пред подстицања запослености, овај закон требало би да обезбеди њихову социјалну интеграцију у радној средини, као и приступачност радног места.

Од око 800.000 особа са инвалидитетом, колико их живи у Србији према проценама

надлежних институција, само око 20 одсто њих је запослено. Међу само око 25.000 колико их је пријављено у Националној служби запошљавања, њих 13 одсто има запослење.

У вези са професионалном рехабилитацијом особа са инвалидитетом Предлог закона предвиђа мере које се спроводе са циљем оспособљавања ових људи за одговарајући посао, односно њихово запошљавање и напредовање, али и преквалификацију за друго занимање.

ПРОГРАМ PROGRESS

Србија учествује у четири пројекта

Србија учествује у четири пројекта Програма за запошљавање и социјалну солидарност Европске заједнице Програм 2007–2013. Од седам предлога које су упутиле институције и организације из Србије, два предлога пројекта је одобрила Европска комисија.

У 2009. години биће објављено укупно 60 позива, и то 9 позива за учешће на конкурсима и 51 позив за учешће на тендерима. Буџет Европске комисије за овај програм у 2009. години износи 106 милиона евра.

Приоритетне активности које ће финансирали Европска комисија биће израда студија и анализа, јачање мрежа на нивоу ЕУ и размена примера добре праксе у областима као што су: флексибилност, нова кретања на тржишту рада, развој политике борбе против сиромаштва, развој социјалних услуга од општег интереса, итд.

Контакт: Министарство рада и социјалне политике

www.minrzs.gov.rs

Комитет за спровођење програма Progress, тел: 011 36 16 261

Утицај жена на јавне политике

У Београду је одржана конференција „Насиље против жена – утицај на јавне политике” у организацији CARE International NWB, у сарадњи са Аутономним женским центром (АЖЦ) из Београда, Центром за едукацију, савјетовање и истраживање из Загребa и MEDICA из Зенице. На конференцији је учествовало 20 женских НВО из региона. Један од закључака био је да ће се женске групе из Србије, Хрватске и БиХ позиционирати као актерке у креирању јавних политика оснивањем мрежа за укључивање у Европски женски лоби.

Оне ће такође тражити успостављање законских прописа који штите и подржавају жене, као и стварање родно осетљиве државне евиденције и родно осетљивих буџета за сва подручја деловања.

Контакт: CARE International NWB, www.carenwb.org

АЖЦ, тел: 011 26 87 190; www.womenngo.org.yu

Центар за едукацију, савјетовање и истраживање, тел: +385 1 2422 800, www.cesi.hr

Један сат за земљу

Светски фонд за заштиту природе организоваће 28. марта акцију под називом „Earth Hour 2009”, чија је идеја да се на сат времена угасе светла у градовима широм света у циљу пружања доприноса борби против климатских промена. Циљ акције је да се добије подршка од милијарду учесника у више од хиљаду градова широм света за вршење притиска на предводнике светске политике, када буду стварали нови глобални договор о климатским променама, на следећем заједничком састанку у Копенхагену, крајем ове године. www.wwf.org

Свака десета стара особа живи испод границе сиромаштва

У Србији данас живи 1.335.000 лица старих 65 и више година, од којих 350.000 њих нема личне приходе или су им приходи нижи од 6.500 динара месечно, један је од резултата „Истраживања о сиромаштву страних лица у Србији”.

Истраживање је у сарадњи са Мрежом ХуманаС реализовала невладин организација Amity, под покровитељством Програма Уједињених нација за развој и ЕУ, у оквиру пројекта „Јачање улоге цивилног друштва у креирању политика и пракси у вези са смањењем сиромаштва”.

Истраживање је урађено са циљем да се утврде потребе сиромашних старих људи за додатним мерама подршке државе, и да се, на основу њих, заговара промена друштвених политика у вези финансијских трансфера сиромашнима.

Ниже приходе од 6.500 динара има око 30.000 старих који примају породичне пољопривредне пензије и 11.200 корисника МОП-а. Од ових људи, преко 128.000 њих живе испод линије сиромаштва. Тек сваки 11-ти прима социјалну помоћ од државе.

Истраживање је показало да чак 90 одсто сиромашних старих лица пати од неког хроничног обољења, а тај проценат је 81 одсто код особа старих 70 и више година. Најугроженије су старе особе које живе саме, а нарочито жене и особе из категорије која прима социјалну помоћ.

Кључна препорука Влади Србије односи се на потребу успостављања новог финансијског програма, намењеног искључиво старима.

Контакт: Снага пријатељства – Amity тел: 011 21 31 261, www.amity-yu.org.

HumanaS, тел: 011 26 22 121, www.humanas.rs.

КОНКУРС ГРАДА БЕОГРАДА

Пројекте који унапређују социјалну заштиту

Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда расписао је конкурс за финансирање пројеката друштвених и невладиних организација из области социјалне и борачко-инвалидске заштите.

Циљ конкурса је да подржи пројекте који у односу на постојеће социјалне услуге и облике заштите представљају новину или их унапређују, посебно кад је реч о ванинституционалним облицима социјалне заштите или се тим пројектима обухвата већи број корисника у постојећем систему социјалне заштите.

Комисија ће подржати и финансирање започетих пројеката у заштити посебно осетљивих лица у стању социјалне потребе, уколико постоји оправданост њиховог даљег финансирања.

Контакт: Град Београд, Секретаријат за социјалну заштиту, тел: 011 36 05 951

www.beograd.rs

Тим потпредседника Владе

за имплементацију

Стратегије за смањење сиромаштва

Палата Србије, канцеларија 115

Бул. Михајла Пупина 2, 11 070 Београд

Тел: (+381 11) 311 46 05, 311 47 98

Факс: (+381 11) 213 97 54

e-mail: prs.ifp@sr.gov.yu

www.prsp.sr.gov.yu, www.srbija.gov.rs